

Miljö- och energidepartementet

103 33 Stockholm

Stockholm, 2016-09-14

Remissvar

Naturvårdsverkets rapport Minskad förbrukning av platsbärkassar samt separat promemoria med förslag på bemyndigande i miljöbalken m.m.

M2016/01154/Ke

EU beslutade år 2015 att alla medlemsländer ska reducera förbrukningen av tunna bärkassar. Som en följd av detta fick Naturvårdsverket i uppdrag från regeringen att ge förslag på hur en högsta genomsnittlig förbrukning på 40 bärkassar per person och år kan nås senast år 2025. För att nå det uppsatta målet är Naturvårdsverkets förslag att krav ställs på de producenter som tillhandahåller plastbärkassar till konsumenter eller andra användare om att ta ut ett lägsta pris på 5 kr per plastbärkasse.

KTH bedömer att Naturvårdsverkets förslag är ändamålsenligt.

En kostnad per kasse på 5 kr innebär sannolikt intäkter på mer än 2 miljarder kronor per år till de som säljer kassarna. Det är en ganska stor summa som konsumenterna får betala som hade kunnat användas på annat sätt. I uppdraget till Naturvårdsverket skrivs explicit att verket inte ska föreslå en skatt. Något motiv ges dock inte. Det hade ju annars kunnat vara ett exempel på en miljöskatt som hade kunnat ge staten intäkter som kunnat användas till annat inklusive att minska snedvridande skatter. Man hade därför kunnat tänka sig att sådan skatt skulle kunna vara samhällsekonomiskt effektiv. Det är därför inte uppenbart varför regeringen utesluter skatt.

Naturvårdsverket överväger alternativet att kostnader skulle tas ut som en avgift som kunde användas för specifika ändamål. Man avslår detta förslag bland annat för att det skulle leda till ökad administration. För att hantera drygt 2 miljarder kr om året kan ju dock en viss mängd administration vara rimlig. Kanske borde man undersökt olika möjligheter att hålla nere administration ytterligare. Alternativet förbud avslås med ett teoretiskt resonemang om kostnadseffektivitet som i sin förlängning skulle kunna innebära att alla förbud bör undvikas eftersom de inte är kostnadseffektiva. Men kostnadseffektivitet kan inte vara det enda kriteriet och diskussionen behöver därför breddas.

KTH delar bedömningen att informationsinsatser är centrala för att få acceptans för detta förslag. Det är därför bra att miljödepartementet i sin promemoria tagit fram ett förslag om informationsansvar. Sammantaget tycks dock de informationsinsatser som diskuteras i rapporterna vara ganska begränsade (mindre än 1 miljon kr). Inte minst i förhållande till intäkterna på drygt två miljarder per år, borde man kunna motivera större informationsinsatser.

Detta remissvar har utarbetats av professor Göran Finnveden, vice-rector för hållbar utveckling.

Peter Gudmundson
Rektor